പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിനൊന്നാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. *331

25-06-2018 ലെ മറുപടി

ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതി

	ചോദ്യം		മറുപടി
	ശ്രീ.ഷാഫി പറമ്പിൽ ശ്രീ.കെ.മുരളീധരൻ ശ്രീ.വി.പി.സജീന്ദ്രൻ ശ്രീ.റോജി.എം.ജോൺ		മാത്യു.ടി.തോമസ് (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)
(എ)	ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും അവയുടെ വിനിയോഗം, പരിപാലനം, സംരക്ഷണം എന്നിവയിൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതി വിജയപ്രദമാണോ; വിശദീകരിക്കുമോ ;	(എ)	ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിച്ച് നിലനിർത്തുന്നതിന് അവയുടെ ഫലപ്രദമായ വിനിയോഗം, പരിപാലനം എന്നിവ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനുമായി ആവിഷ്കരിച്ച് ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപദൗത്യമായ "ജലസമൃദ്ധി/ജലസംരക്ഷണം" പദ്ധതി വിജയപ്രദമാണ്. കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം, ശുചീകരണം എന്നിവ നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസേചന വകുപ്പിന്റെ ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി 536 കുളങ്ങൾ ശുചീകരിക്കുന്നതിന് 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കാനാമ്പുഴ, പൂന്തുർപ്പുഴ, വരട്ടാർ, കോലറയാർ, കിള്ളിയാർ (മുകൾഭാഗം), കൊട്ടാരാർ-മീനന്തലയാർ-മീനച്ചിലാർ, പള്ളിക്കലാർ എന്നിവ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി തോടുകളും പുഴകളും ശുചിയാക്കി സംരക്ഷിച്ച് പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കിയും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയുമാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഹരിതകേരളം മുന്നോട്ടുവച്ച ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് പ്രാദേശിക സമൂഹവും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ജനപ്രതിനിധികളും സന്നദ്ധ സംഘടനകളും മുൻകൈ എടുത്താണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നിട്ടുള്ളത്. ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും അവയുടെ വിനിയോഗം, പരിപാലനം, സംരക്ഷണം എന്നിവയിൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ആവിഷ്കരിച്ച ഹരിതകേരളം പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായം ഭൂജല വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകി വരുന്നു.

(ബി)	പുനരുദ്ധരിച്ച ജലസ്രോതസ്സുകൾ പരിപാലനമില്ലാതെ വീണ്ടും മലിനമാകുന്നതും നശിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ ; എങ്കിൽ ഇവയുടെ സുസ്ഥിര പരിപാലനത്തിന് എന്ത് നടപടിയാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;	(ബി)	ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ജലസ്രോതസ്സുകൾ മുൻ കാലങ്ങളിലേതുപോലെ കാർഷിക-കാർഷികേതര പ്രവൃത്തികൾക്ക് ദൈനംദിനം ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നില്ല എന്നതാണ് ഇത്തരം ഒരു സ്ഥിതി സംജാതമാകുന്നതിന് കാരണം. ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കി, ഓരോ ജലസ്രോതസ്സിനും പ്രാദേശിക ഗുണഭോക്താക്കൾ അടങ്ങുന്ന സംരക്ഷണ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കാൻ സാധിച്ചാൽ ഈ പ്രശ്നം ഒരു പരിധി വരെ ഒഴിവാക്കാൻ സാധിക്കും. കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ നടന്നു വരുന്ന 'ജലസമൃദ്ധി'യിലൂടെ പുനരുദ്ധരിച്ച കുളങ്ങളിൽ തുടർസംരക്ഷണം പ്രാദേശിക കർഷകർ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത് ഒരു മാതൃകയാണ്. ഹരിതകേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ശുചിയാക്കപ്പെട്ട ജലസ്രോതസ്സുകൾ ഇത്തരത്തിൽ വീണ്ടും മലിനമാകുന്നതും നശിക്കുന്നതും ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി പുനരുദ്ധാരണ പ്രവൃത്തികൾ പരമാവധി ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കിയാണ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. അതോടൊപ്പം ഇത്തരത്തിൽ പുനരുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട സ്രോതസ്സുകളുടെ പരിപാലനം വിവിധ ജനകീയ സംഘങ്ങളെ ചുമതലപ്പെടുത്തി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്ത് പല സ്ഥലത്തും സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്.
(സി)	ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപദൗത്യമായ ജലസമൃദ്ധിയുടെ ഭാഗമായി സമഗ്ര നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;	(സി)	ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപദൗത്യമായ ജലസമൃദ്ധിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം "ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആസൂത്രണവും നിർവ്വഹണവും സംയോജിത നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തി ജലലഭ്യതയും ഉല്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുക" എന്നതാണ്. ഇത് സാധ്യമാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനാടി-സ്ഥാനത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുതല നീർത്തട പ്ലാനും, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുതല നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനും രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. ഗ്രാമ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സാങ്കേതിക സമിതിയാണ് ഇതിന് നേതൃത്വം കൊടുക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പ്രാഥമിക വിവരശേഖരണം നടത്തുന്നതിനുള്ള നീർത്തട നടത്തം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നടന്നു വരുന്നു. എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും എല്ലാ മേഖലയിലുംപെട്ട സാങ്കേതിക വിദഗ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിലും ബ്ലോക്ക്-പഞ്ചായത്ത്-ജില്ലാ തലത്തിലും രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രസ്തുത സമിതികളുടെ കൺവീനർമാർ ജലസേചന വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയർമാരാണ്. ഈ സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വകുപ്പുകളുടെയും ഏകോപനം സാധ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് വിശദമായ നീർത്തട നടത്തം സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ജനപ്രതിനിധികളിൽ നിന്നും വിവര

			ശേഖരണം നടത്തിയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഘടക സ്ഥാപനങ്ങളിലും ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് അപഗ്രഥിച്ചുകൊണ്ടും വിശദമായ നീർത്തട പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പൂർത്തിയായി വരുന്നു.
(ഡി)	മഴവെള്ളം പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനും ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ?	(ഡി)	മഴയെ ആശ്രയിച്ചാണ് കേരളത്തിലെ പൊതു ജലലഭ്യത നിലനിൽക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മഴവെള്ള സംരക്ഷണം വളരെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി മഴവെള്ളം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മഴവെള്ളം ഉപയോഗിച്ചുള്ള കിണർസംപോഷണം, മഴക്കുഴികൾ, കുളങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കി സംഭരണശേഷി കൂട്ടി ജലം സംഭരിക്കുക, തടയണകൾ, വെന്റഡ് ക്രോസ് ബാറുകൾ, റെഗുലേറ്ററുകൾ തുടങ്ങിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾ വഴി മഴവെള്ളം സംഭരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിലവിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്. നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇത് കൂടുതൽ സമഗ്രമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. സംസ്ഥാനത്ത് പെയ്തു വീഴുന്ന മഴവെള്ളം പരമാവധി മണ്ണിലേയ്ക്ക് താഴ്ത്തുന്നതിനും കിണറുകളിലേയ്ക്ക് റീച്ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വൃഷ്ടിപ്രദേശ പരിപാലനത്തിനായി വിവിധങ്ങളായ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പരമാവധി ജലം മണ്ണിലേയ്ക്ക് താഴ്ത്തുന്നതിനുള്ള ശ്രമം നടന്നിട്ടുണ്ട്. മഴവെള്ള സംഭരണത്തിനായി 6694 കുളങ്ങൾ പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചു. 7631 കുളങ്ങൾ നവീകരിച്ചു. 37762 കിണറുകളിൽ റീച്ചാർജ്ജിംഗ് നടപ്പിലാക്കി. 15106 കിണറുകൾ പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചു. കേരളത്തിന്റെ മഴക്കാലവും ഭൗമശാസ്ത്രപരമായ പ്രത്യേകതകളും കണക്കിലെടുത്താൽ തുലാവർഷത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന മഴ ഉപരിതല ജലശേഖരണത്തിനു പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുന്നതായി കാണാം. ഇത് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളും ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കേരള ജല അതോറിറ്റിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മഴക്കാലത്ത് നദികളിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ജലം പരമാവധി ശേഖരിച്ച് നിർത്തുന്നതിനും അതുവഴി ഭൂഗർഭജലവിതാനം ഉയർത്തുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ട് സാങ്കേതികമായി സാദ്ധ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ ചെക്ക് ഡാമുകളും റെഗുലേറ്റർ കം ബ്രിഡ്ജുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ വിശദമായ പദ്ധതി രേഖ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ ഉൾപ്പെടുത്താറുണ്ട്. ഭൂജലവകുപ്പ് "ഭൂജലസംരക്ഷണവും കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണവും" പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ തുറന്ന കിണർ,

കുഴൽക്കിണർ എന്നിവ വഴിയുള്ള ഭൂജലസംപോഷണം, ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വരൾച്ചയെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സാങ്കേതിക സഹായവും നൽകി വരുന്നു.

ജലനിധിയുടെ കീഴിൽ സംസ്ഥാന പ്ലാൻ സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി KRWSA യിലെ മഴകേന്ദ്രം വഴി നടപ്പിലാക്കുന്ന 'മഴവെള്ള സംഭരണം ഭൂജല പരിപോഷണം' പദ്ധതി മഴവെള്ളം സംഭരിച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും ജലക്ഷാമം ഒരു പരിധി വരെ പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഉപയുക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

സംസ്ഥാന പ്ലാൻ സ്കീമിലെ 'മഴവെള്ള സംഭരണം ;ഭൂജല പരിപോഷണം' പദ്ധതി വഴി വ്യക്തിഗതകുടുംബങ്ങൾക്കും സ്കൂളുകൾക്കും മഴവെള്ളം ഫിൽട്ടർ ചെയ്ത് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി 10000 ലിറ്ററിന്റെ മഴവെള്ള സംഭരണി നിർമ്മിച്ചു നൽകി വരുന്നു. ഇതിൽ അധികമായി സംഭരിക്കുന്ന മഴവെള്ളം തുറന്ന കിണറിലേയ്ക്കോ റീചാർജ്ജ് പിറ്റിലേയ്ക്കോ തിരിച്ചു വിടുന്നതു വഴി ഭൂഗർഭ ജലവർദ്ധനവിന് സഹായകരമാകുന്നു. മഴവെള്ളം ഫിൽറ്റർ ചെയ്ത് തുറന്ന കിണറുകൾ റീചാർജ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങൾക്ക് ടി പദ്ധതിയിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി നല്കുന്നു

ജലനിധി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പദ്ധതിയുടെ ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ ജലലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മഴവെള്ളം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഭൂജലപരിപോഷണത്തിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. മഴവെള്ളം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാനായി ജലനിധി കിണറുകളിൽ പോയിന്റ് റീചാർജ്ജ്(കിണറുകളുടെ സമീപത്തുള്ള കെട്ടിടത്തിൽ നിന്നും കിണറിലേയ്ക്ക് വെള്ളം ഫിൽറ്റർ ചെയ്ത് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി) നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.റൂഫ് വാട്ടർ ഹാർവെസ്റ്റിംഗ്, ചെറുകിട തടയണകൾ (small checkdams), ഗാബിയൻ സ്ട്രക്ചർ (Gabion structure), റേഡിയൽ ആം (Radial Arm), നീർക്കുഴികൾ, ഓട (ഓവ്ചാൽ നിർമ്മാണം), ഭൂഗർഭ തടയണകൾ (Sub-surface dyke), വെന്റഡ് ക്രോസ് ബാർ (Vented Cross Bar), മണ്ണുസംരക്ഷണം, കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണം, കുളങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം എന്നീ രീതികൾ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച് ഭൂജല പരിപോഷണത്തിനായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. മഴവെള്ളത്തെ മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതികളിലൂടെ ശുദ്ധീകരിച്ച് ജലനിധിയുടെ സ്രോതസ്സുകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ